

Jacek Szlachta

Warszawa 29 grudzień 2019r.

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

Kolegium Ekonomiczno-Społeczne

Recenzja w postępowaniu habilitacyjnym doktora Sławomira Pastuszki w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia, Uniwersytet Szczeciński, Szczecin, 2019

Uwagi wstępne

Recenzja ta składa się z trzech części dotyczących: I. Przedstawionego do oceny jako osiągnięcia naukowego zestawu publikacji powiązanych tematycznie zatytułowanego: „Regiony problemowe we Włoszech, w Niemczech i Polsce oraz uwarunkowania ich rozwoju” składającego się z książki pod tym samym tytułem oraz dwunastu uzupełniających publikacji; II. Pozostałego dorobku naukowego kandydata zgromadzonego po uzyskaniu stopnia naukowego doktora; a także III. Formalnych kryteriów wymienianych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1.09.2011 roku w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego.

I. Przedstawiony do oceny jako osiągnięcie naukowe zestaw publikacji

Doktor Sławomir Pastuszka wskazał jako swoje osiągnięcie naukowe 1+12 powiązanych tematycznie publikacji. Zestaw ten jest wiodącym elementem dorobku, o którym mowa w art. 16 ustępie 2 ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym. To osiągnięcie naukowe zostało usytuowane przez doktora Sławomira Pastuszkę w dziedzinie nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia, co jest trafne. Wniosek kandydata składa się z zestawionej listy wymaganych dokumentów oraz z załączonych dzieł naukowych.

Kandydat zaproponował jako swoje osiągnięcie naukowe zestaw składający się w sumie z trzynastu pozycji z których dwie są współautorskie, a pozostałe zostały napisane samodzielnie przez kandydata. Dwie z nich zostały wydane w Polsce po angielsku. Prace te zostały opublikowane w latach 2009-2019. W recenzji tej dokonałem szczegółowej charakterystyki tych trzynastu dzieł, a następnie przedstawiłem całościowe wnioski w zakresie oceny dorobku kandydata. Zastosowałem kolejność omawiania publikacji zaproponowaną przez Kandydata w Załączniku 5, chociaż nie jest ona w pełni chronologiczna.

Temat zaproponowany przez Autora jest istotny zarówno dla rozwoju teorii, jak też dla doskonalenia praktyki kształtowania polityki regionalnej. Wynika to między innymi ze znaczenia jakie przywiązuje Unia Europejska, w tym także Polska, do wykorzystania wymiaru regionalnego w kształtowaniu rozwoju społeczno-gospodarczego. W Polsce dwa etapy reformy administracyjnej państwa doprowadziły na przełomie lat 80-tych i 90-tych XX

wieku do upodmiotowienia początkowo układu lokalnego, a następnie od stycznia 1999 roku poziomu regionalnego. Podmiotowość samorządu regionalnego generuje obfitość i jakość zarówno polskiej jak też anglosaskiej literatury przedmiotu. Polska po akcesji do Unii Europejskiej w roku 2004 stała się najważniejszym beneficjentem europejskiej polityki spójności, co miało istotny wpływ na zmiany strukturalne jakie nastąpiły zarówno na poziomie krajowym, jak też regionalnym. Wpływ ten był dokumentowany w literaturze przedmiotu na wiele sposobów (przede wszystkim za pomocą modelowania makroekonomicznego, monitoringu oraz ewaluacji), ale także wykorzystując tradycyjną analizę statystyczną.

1. Pierwszym elementem dorobku naukowego doktora Sławomira Pastuszki jest monografia „Regiony problemowe we Włoszech, w Niemczech i Polsce oraz uwarunkowania ich rozwoju”. Jest to książka, która została wydana w roku 2019 przez Wydawnictwo Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, licząca w sumie bez bibliografii 302 strony tekstu, Praca ta poza Wstępem i Zakończeniem zawiera cztery rozdziały zatytułowane: 1. Regiony problemowe – ujęcie teoretyczne i praktyka badawcza; 2. Mezzogiorno jako obszar problemowy Włoch; 3. Niemcy Wschodnie jako obszar problemowy Republiki Federalnej Niemiec oraz 4. Polska Wschodnia jako obszar problemowy Rzeczypospolitej Polskiej. Aktywizacja obszarów problemowych jest klasycznym tematem badawczym nauk ekonomicznych. Problemowość społeczno-gospodarcza może występować w różnych skalach przestrzennych: ponadnarodowej, krajowej, makroregionalnej, regionalnej, subregionalnej względnie lokalnej. Sposoby wyrwania danego obszaru z zakłętego kręgu zacofania są wyzwaniem podejmowanym na płaszczyźnie teoretycznej przez naukę, ale także na poziomie praktycznym przez polityki publiczne. Niska skuteczność takich działań jest generalnie krytykowana, a przez niektóre doktryny ekonomiczne interwencja taka jest traktowana jako marnotrawstwo ograniczonych środków publicznych. W Unii Europejskiej mamy do czynienia z trzema obszarami makroregionalnymi, które mają charakter problemowy. Dlatego wybór tych trzech obiektów do analizy uważam za trafny. Struktura tej pracy jest poprawna, chociaż brakuje mi rozdziału 5. Wnioski do polityki spójności UE i krajowych polityk regionalnych Włoch, Niemiec i Polski, co prawdopodobnie będzie polem zainteresowania badawczego doktora Sławomira Pastuszki w przyszłości. Razi mnie tylko jedno odniesienie literaturowe do profesora Antoniego Kuklińskiego (drugie odniesienie ma inny charakter), który na przełomie poprzedniej i tej dekady XXI wieku wydał szereg prac na temat „Triple Mezzogiorno”, które stanowiły bezpośrednio lub pośrednio inspirację naukową dla takich badań.

W sumie jest to bardzo solidna monografia dokumentująca znakomicie dojrzałość naukową i warsztat naukowy kandydata. Podstawy teoretyczne jakie zawarte są przede wszystkim w rozdziale pierwszym są zadawalające i tworzą solidną ramę naukową dla rozważań analitycznych. Odniesienia do literatury przedmiotu zawarte w przypisach i zestawionej bibliografii są wysokiej jakości, a dotyczy to także najnowszych źródeł. Perfekcyjna znajomość literatury polskiej i unijnej, dobra anglosaskiej, wystarczająca ze względu na podjęty temat włoskiej i niemieckiej warunkowały skuteczną realizację tego zamierzenia badawczego. Doktor Sławomir Pastuszka dostępne dane i informacje umiejętnie

przetworzył i dodał własną analitykę dotyczącą tych trzech makroregionów problemowych, istotnych nie tylko w skali Włoch, Niemiec i Polski, ale także w skali całej Unii Europejskiej. W sumie w moim przekonaniu już ta jedna pozycja mogłaby być podstawą nadania kandydatowi stopnia doktora habilitowanego nauk ekonomicznych, będąc osiągnięciem naukowym stosownej jakości.

2. Opracowanie „Programowanie rozwoju regionalnego w Polsce z uwzględnieniem polityki spójności”, które zostało opublikowane w roku 2009 przez Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomii i Prawa im. prof. Edwarda Lipińskiego w Kielcach. W monografii tej doktor Sławomir Pastuszka dokonał analizy konsekwencji akcesji do Unii Europejskiej w sferze kształtowania programowania rozwoju regionalnego w Polsce. W części pierwszej kandydat bardzo szczegółowo, aby nie powiedzieć encyklopedycznie, przedstawił rozwiązania i programy interwencji europejskiej polityki spójności w Polsce w latach 2007-2013. Część druga opracowania nie jest specjalnie związana z pierwszą, bowiem dotyczy kwestii projektów inwestycyjnych realizowanych przy udziale środków publicznych oraz studiów wykonalności. Opracowanie to mieści się w sferze badań naukowych dotyczących rozwoju regionalnego. Oczywiście warstwa teoretyczna tego opracowania nie poraża, a wręcz przeciwnie zadziwia swoją płytkością, a tekst ma jedynie informacyjny charakter. Jednak warto dodać, że kandydat wykazał się poprawnością w referowaniu wątków europejskich.

3. Monografia „Europejska polityka spójności. Cele, narzędzia, efekty”, opublikowane została przez Wydawnictwo Difin w roku 2012. Ta praca poświęcona została doświadczeniom Unii Europejskiej w kształtowaniu interwencji strukturalnej ukierunkowanej regionalnie. Składa się poza zdawkowym wstępem i podsumowaniem z sześciu rozdziałów teoretycznych zatytułowanych: 1. Regiony w państwach Unii Europejskiej; 2. Polityka regionalna na tle głównych obszarów polityki rozwoju społeczno-gospodarczego; 3. Uwarunkowania europejskiej polityki regionalnej; 4. Mechanizmy i narzędzia europejskiej polityki regionalnej; 5. Budżet Unii Europejskiej jako instrument polityki regionalnej oraz 6. Konwergencja państw Unii Europejskiej. Wartościowa książka dokumentująca dojrzenie Autora w nurcie badań naukowych dotyczących polityki regionalnej. Poprawna struktura pracy, dojrzała warstwa teoretyczna bazująca na literaturze anglosaskiej, ale także polskiej i na dokumentach europejskich. Książka ta jest ilustracją pracowitości kandydata, polegającej na przekopaniu się przez doświadczenia najważniejszych państw członkowskich Unii Europejskiej. Wartościowe jest udokumentowanie ewolucji polityki regionalnej Unii Europejskiej. W sumie czegoż więcej oczekiwać? Doskonale uzupełnienie merytoryczne pracy, wymienionej w pierwszym punkcie opisu dorobku naukowego kandydata.

4. Artykuł „Aktywność inwestorów zagranicznych w województwach Polski Wschodniej” został opublikowany jako Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae w Kielcach w roku 2014. Przyczynkowy, ale zgrabny tekst, dokumentujący bardzo niski poziom aktywności inwestorów zagranicznych w Polsce Wschodniej.

5. Artykuł „Interwencjonizm czy liberalizacja w polityce regionalnej” został opublikowany przez Gospodarkę Narodową w roku 2014. Jest to solidny tekst naukowy zawierający przegląd teoretycznych podstaw polityki regionalnej, uwzględniający historyczny ale także

najnowszy dorobek anglosaskiej i polskiej literatury przedmiotu, ilustrujący podstawowy dylemat polityki interwencyjnej państwa w układach terytorialnych. Jest to kapitalne wzbogacenie dorobku doktora Sławomira Pastuszki.

6. Książka „Zróżnicowanie kapitału społecznego w województwach świętokrzyskim i opolskim. Analiza porównawcza”, Wydawnictwo Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach w roku 2014, licząca w sumie bez bibliografii i załączników 172 strony. Składa się z pięciu części zatytułowanych: 1. Kapitał społeczny – ujęcie teoretyczne i praktyka badawcza; 2. Cel, zakres i metodologia badania (zaledwie 2 strony?); 3. Ogólna charakterystyka sytuacji społeczno-gospodarczej województw świętokrzyskiego i opolskiego; 4. Kapitał społeczny województw świętokrzyskiego i opolskiego – wyniki badania ankietowego; 5. Wybrane elementy kapitału społecznego w województwach świętokrzyskim i opolskim. Województwa świętokrzyskie i opolskie są relatywnie często obiektami porównań w badaniach ekonomiczno-przestrzennych, do czego zachęca nie tylko ich zbliżona wielkość i podobieństwo przebiegu procesów demograficznych. Pomimo oczywistych usterek konstrukcyjnych tej książki opracowanie dokumentuje dobre rozeznanie kandydata w materii naukowej kapitału społecznego, umiejętność stosowania podejścia benchmarkingowego, a także umiejętność korzystania z narzędzia badawczego, jakim jest ankietowanie. Tekst jest odległy tematycznie od głównego osiągnięcia naukowego, ale wartościowy merytorycznie.

7. Artykuł „Przyczyny i skutki niedorozwoju społeczno-gospodarczego południowych Włoch”, został wydany przez Samorząd Terytorialny w 2015 roku. Syntetyczne opracowanie mieszczące się w aktywności kandydata w zakresie głównego osiągnięcia naukowego, bazujące na jego dorobku w zakresie badań naukowych odnoszących się do rozwoju społeczno-gospodarczego południowych Włoch.

8. Artykuł „Przestrzenne zróżnicowanie PKB i bezrobocia w Polsce i we Włoszech oraz jego determinanty” (tekst współautorski udział kandydata jest szacowany według stosownej deklaracji na 50%), wydany został w roku 2017 przez Wiadomości Statystyczne. Tekst można zaliczyć do głównego nurtu aktywności naukowej doktora Sławomira Pastuszki. Za pomocą prostych analiz statystycznych i modelowania oceniona została skala zróżnicowania bezrobocia w układzie obszarów typu NUTS 2, przedstawiono tendencje zmian w czasie oraz określone zostały determinanty kształtowania się bezrobocia w Polsce i Włoszech.

9. Artykuł „Konwergencja czy dywergencja regionów włoskich” (tekst współautorski udział kandydata jest szacowany przez niego na 50%), opublikowany został w roku 2017 w Gospodarce Narodowej. Kolejny wartościowy tekst kandydata stanowiący oczywisty element osiągnięcia naukowego. Autorzy tego opracowania za pomocą modelowania ekonometrycznego ocenili przebieg procesów konwergencji w układzie 25 regionów włoskich, wydzielając okres przed kryzysem i po kryzysie ekonomicznym. Trafne odniesienia do literatury, dobrze dobrany okres analizy, a także wartościowe merytorycznie wnioski dopełniają pozytywną ocenę naukową tego tekstu.

10. Artykuł „Długookresowe przemiany w rozwoju społeczno-gospodarczym wschodnich Niemiec” został opublikowany w roku 2017 przez Samorząd Terytorialny. Jest to prosty tekst

mieszczący się w polu merytorycznym głównego osiągnięcia naukowego opisujący jak przebiegał rozwój społeczno-ekonomiczny wschodnich Niemiec po zjednoczeniu. Pomimo bardzo ograniczonego problemowego zakresu analizy jest to wartościowy tekst, dobrze zakotwiczony w literaturze przedmiotu, poprawnie dokumentujący syndrom rozwoju społeczno-gospodarczego wschodnich Niemiec.

11. Opracowanie „Regional differentiation of the demographic potential in Italy and Poland”, zostało wydane w Comperative Economic Research (Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego) w roku 2017. Opracowanie wpisujące się w osiągnięcie naukowe kandydata. Została przeprowadzona prosta analiza statystyczna kształtowania się procesów demograficznych w regionach Polski i Włoch. O wartości artykułu stanowią przede wszystkim dojrzałe i interesujące konkluzje.

12. Artykuł „Zmiany w spójności gospodarczej i społecznej niemieckich landów w latach 2000-2015”, został opublikowany w czasopiśmie Studia Prawno-Ekonomiczne, w roku 2018. Tekst ten jest niewątpliwie elementem osiągnięcia naukowego kandydata. Lektura trochę rozczarowuje czytelnika, bowiem ma w istotnym zakresie charakter popularno-naukowy, ale takie teksty poprawne merytorycznie i warsztatowo też są potrzebne.

13. Artykuł „Spatial Differentiation of Demographic Processes in Germany and Poland”, wydany w roku 2018 w czasopiśmie Barometr Regionalny. Nurt tekstów poświęconych demografii w układach regionalnych jest obecny w znaczącej skali w dorobku kandydata. Porównanie sytuacji 16 landów i 16 województw jest podstawową merytoryczną materią analizy dokonanej w tym artykule. Autor nie wydzielał analityki dotyczącej makroregionu wschodnich Niemiec i wschodniej Polski, ale mimo tego można uznać tą pozycję za stanowiącą element osiągnięcia naukowego zdefiniowanego przez kandydata.

W sumie na podstawie lektury tych trzynastu pozycji wymienionych przez kandydata jako elementy osiągnięcia naukowego można sformułować następujące wnioski:

A. Zestaw tych trzynastu prac tworzących osiągnięcie naukowe dokumentuje generalnie wysoką jakość i bogactwo warsztatu naukowego kandydata. Bezpośrednio do tematu osiągnięcia naukowego kandydata odnoszą się pozycje: 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 13. Niemal wszystkie pozostałe prace pośrednio wiążą się z określonym przez kandydata tytułem osiągnięcia naukowego. Dwie pozycje z tej listy powinny zostać przesunięte do pozostałego dorobku kandydata, bowiem nie wiążą się nawet pośrednio z tytułem osiągnięcia naukowego. Bardzo pozytywnie oceniam świadomy proces kształtowania elementów tego dorobku zaprezentowany przez kandydata.

B. Podstawy teoretyczne zawarte są przede wszystkim w pozycjach numer 1, 3 oraz 5 i można je uznać za zadawalające z punktu widzenia postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Stwierdzam, że wkład kandydata w teorię nauk ekonomicznych jest przyzwoity.

C. Na pozytywny komentarz zasługuje doskonale zakotwiczenie wywodów kandydata w literaturze przedmiotu, w tym także najnowszej. Doktor Sławomir Pastuszka porusza się zadawalająco sprawnie w anglosaskiej i krajowej literaturze przedmiotu. Pozytywnie należy

ocenić rozeznanie kandydata dotyczące kluczowych dla budowania nowoczesnej gospodarki regionu inspiracjach i źródłach wiedzy pochodzących z dorobku polityki spójności Unii Europejskiej oraz doświadczeń polityki i rozwoju regionalnego Niemiec, Włoch i Polski.

W sumie oznacza to, że moja całościowa ocena dotycząca cyklu tych trzynastu publikacji wiodących przygotowanych przez pana doktora Sławomira Pastuszkę jako podstawa wniosku habilitacyjnego jest jednoznacznie pozytywna. Jest to osiągnięcie naukowe znakomicie wykraczające poza standardowe wymogi związane z postępowaniem o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

II. Uzupełniający dorobek naukowy kandydata po uzyskaniu stopnia naukowego doktora nauk

Pan Sławomir Pastuszka studia ukończył w roku 1999 w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Stopień naukowy doktora otrzymał na podstawie dysertacji zatytułowanej: „Unijna polityka regionalna w województwie świętokrzyskim do roku 2006” przygotowanej pod kierunkiem profesora doktora habilitowanego Jerzego Kornasia na Uniwersytecie Wrocławskim. Stopień doktora został nadany kandydatowi w dniu 25.09.2007 roku na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Wrocławskiego w zakresie nauk o polityce.

Kandydat od roku 2007 został zatrudniony na stanowisku adiunkta na Wydziale Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach. Współpracuje jako wykładowca z Wyższą Szkołą Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach oraz z Wyższą Szkołą Handlową w Kielcach.

Uzupełniającym elementem dorobku naukowego doktora Sławomira Pastuszki są inne nie wchodzące w skład wyróżnionego osiągnięcia prace naukowe. W sumie po obronie doktoratu, czyli w latach 2008-2018 dorobek ten obejmuje 58 pozycji. Lista ta została omówiona w części III tej recenzji. Doktor Sławomir Pastuszka nie dokonał w załączonych materiałach klasyfikacji dotyczącej pozostałego dorobku. W sumie zestawienie to obejmuje w punkcie II B 54 pozycje, ale wydzielenie 13 pozycji zgłoszonych jako osiągnięcie naukowe koryguje tą listę do 45 dzieł opublikowanych w latach 2008-2018. Na podstawie znajomości zawartości niektórych dzieł można pokusić się o wyróżnienie następujących tematów badawczych obecnych w dorobku naukowym kandydata:

A. Nurtem badawczym występującym w dorobku kandydata były ekonomiczne podstawy kształtowania rozwoju regionalnego. Jego prace dotyczyły m. in.: podstaw teoretycznych rozwoju regionalnego, strategii lizbońskiej jako podstawa konkurencyjności, konsekwencji kryzysu dla nowych krajów członkowskich UE, znaczenia innowacyjności dla rozwoju społeczno-gospodarczego i konkurencyjności.

B. Kolejnym nurtem są różne aspekty rozwoju społeczno-gospodarczego województwa świętokrzyskiego. Prace kandydata uwzględniały między innymi: aktywność obywatelską mieszkańców regionu, kapitał społeczny, w tym studentów uczelni kieleckich, aktywność społeczną kobiet, znaczenie zaufania społecznego jako czynnika rozwoju regionu, spójność

terytorialną, działalność promocyjną różnych samorządów województwa świętokrzyskiego, a także strategie rozwoju regionu analizowane w różnych wymiarach (m. in. społecznym). Pojedyncze prace dotyczyły atrakcyjności turystycznej województwa świętokrzyskiego, znaczenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego regionu ośrodka targowego Kielc, sytuacji demograficznej Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, a także znaczenia sieci drogowej dla spójności terytorialnej województwa.

C. Powiązane z tym nurtem były prace kandydata poświęcone polityce finansowej (budżetowej) na poziomie gmin, powiatów i województw, które najczęściej ograniczały się analitycznie do obszaru województwa świętokrzyskiego. Pojedyncze prace dotyczyły kondycji finansowej samorządów województwa, a także były dedykowane problemom ekonomicznym i politycznym uwarunkowań rozwoju samorządu terytorialnego, znaczenia subwencji i dotacji dla rozwoju województwa. Prace kandydata dotyczyły też różnych aspektów (administracyjne i finansowe) korzystania przez regiony z funduszy polityki spójności UE. Prace kandydata dotyczyły też znaczenia kontraktu dla rozwoju województwa świętokrzyskiego.

D. Niektóre prace stanowiły uzupełnienie głównego nurtu badań kandydata obejmując swoim zasięgiem m. in. różne aspekty znaczenia innowacyjności dla konkurencyjności regionów. Kolejne teksty kandydata dotyczyły różnych aspektów rozwoju Polski Wschodniej m. in. stanowiąc uzupełnienie głównego nurtu badawczego o problemy przemian demograficznych na obszarach funkcjonalnych miast wojewódzkich. Kolejne pozycje dotyczyły znaczenia polityki interwencyjnej państwa dla konkurencyjności południowych Włoch czy też znaczenia wsparcia zewnętrznego dla rozwoju społeczno-gospodarczego wschodnich Niemiec.

W sumie stwierdzam, że prace te stanowią wystarczająco wartościowe uzupełnienie opisanego w poprzednim punkcie tej recenzji cyklu jednotematycznych publikacji.

Aktywność konferencyjna doktora Sławomira Pastuszki polegała między innymi na występowaniu z referatami na 34 konferencjach naukowych w okresie obejmującym lata 2008-2018. Część z tych konferencji miała charakter międzynarodowy. Większość odbywała się w Kielcach, najczęściej na Uniwersytecie im. Jana Kochanowskiego. Według załączonej ankiety Kandydat był organizatorem 4 konferencji naukowych.

Na uwagę zasługuje bardzo szeroki profil prowadzonych przez doktora Sławomira Pastuszkę zajęć dydaktycznych, które realizowane były lub są w jego macierzystej uczelni, a także w Wyższej Szkole Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach oraz w Wyższej Szkole Handlowej w Kielcach. Aktywność promotorska kandydata znalazła wyraz w przygotowaniu pod jego kierunkiem około 60 prac dyplomowych (licencjackich, magisterskich i podyplomowych). Wykładane przez kandydata przedmioty to między innymi: polityka regionalna, fundusze pomocowe, programowanie rozwoju regionalnego, bezpieczeństwo ekonomiczne, polityka gospodarcza, polityka turystyczna, integracja europejska, samorząd terytorialny.

Na pozytywny komentarz zasługuje aktywność doktora Sławomira Pastuszki w relacjach z praktyką gospodarczą. W latach 2004-2012 kandydat pełnił funkcje zastępcy dyrektora w

Wydziale Zarządzania Funduszami Europejskimi Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego. Kandydat jest od roku 2012 zatrudniony w tym urzędzie jako Kierownik Oddziału Realizacji Programów Rozwojowych w Departamencie Infrastruktury i Rozwoju. W omawianej dekadzie doktor Sławomir Pastuszka wykonał dwie ekspertyzy dotyczące różnych aspektów programowania rozwoju społeczno-gospodarczego województwa świętokrzyskiego.

W sumie ten uzupełniający główne osiągnięcie naukowe dorobek można uznać za zadowalający z punktu widzenia ubiegania się doktora Sławomira Pastuszki o stopień naukowy doktora habilitowanego.

III. Spełniane kryteria ujęte w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Zgodnie z zapisami regulacji prawnych opinia w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego powinna określać czy osiągnięcia naukowe uzyskane po obronie doktoratu wykazują „znaczny wkład Autora w rozwój określonej dyscypliny naukowej” oraz czy habilitant „wykazuje się istotną aktywnością naukową”. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 1 września 2011 roku w sprawie kryteriów oceny osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego w obszarze nauk humanistycznych i społecznych autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych znajdujących się w bazie Web of Science, względnie w bazie Journal Citation Report lub na liście European Reference Index for the Humanities.

Kryteria oceny obowiązujące we wszystkich obszarach wiedzy obejmują: 1) Autorstwo lub współautorstwo monografii, publikacji naukowych w czasopismach międzynarodowych lub krajowych innych niż znajdujące się w bazach lub na liście, o których mowa w poprzednim akapicie dla danego obszaru wiedzy; 2) Autorstwo lub współautorstwo odpowiednio dla danego obszaru: opracowań zbiorowych, katalogów zbiorów, dokumentacji prac badawczych, ekspertyz i dzieł artystycznych; 3) sumaryczny impact factor publikacji naukowych według listy Journal Citation Report; 4) liczbę cytowań publikacji według bazy Web of Science; 5) indeks Hirsch opublikowanych publikacji według bazy Web of Science; 6) Kierowanie międzynarodowymi lub krajowymi projektami badawczymi lub udział w takich projektach; 7) międzynarodowe lub krajowe nagrody za działalność naukową oraz 8) wygłoszenie referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych. Przedstawiony przez doktora Sławomira Pastuszkę autoreferat i dołączone wykazy nie umożliwiają udzielenia precyzyjnej i jednoznacznej odpowiedzi na te wszystkie pytania. Jeśli chodzi o poszczególne kryteria oceny to:

Ad 1 Jest to opisany już w tej recenzji jednotematyczny cykl trzynastu publikacji, który spełnia warunek pozwalający na uznanie tego zbioru prac za oryginalny dorobek „będący wkładem Autora w rozwój dyscypliny naukowej”.

Ad 2 Doktor Sławomir Pastuszka opublikował po uzyskaniu stopnia doktora czyli w latach 2008-2018 58 prac naukowych, w tym 4 były to teksty współautorskie. W sumie na dorobek ten składa się: 5 monografii, 12 rozdziałów w monografiach i recenzowanych opracowaniach zbiorowych, 36 publikacji w czasopismach naukowych z listy MNISW, 2 publikacje w

czasopismach naukowych z listy MNiSW w języku angielskim, a także 3 publikacje w czasopismach naukowych wydane w języku angielskim. W sumie 8 publikacji z tej listy zostało opublikowane w języku angielskim. Listę tę uzupełniają 2 współautorskie redakcje. Dorobek punktowy doktora Sławomira Pastuszki po doktoracie wynosi według klasyfikacji stosowanej przez Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego 457 punktów.

Ad 3 Sumaryczny impact factor dla prac naukowych doktora Sławomira Pastuszki nie został zestawiony w załączonej do wniosku dokumentacji według Journal Citation Report (Patrz Załącznik 5 strona 5 brak informacji). Kandydat nie załączył do wniosku analizy wykonanej przez bibliotekę naukową.

Ad 4 Kandydat w autoreferacie wniosku przytoczył wskaźnik cytowań według Publish or Perish według Google Scholar jako 111 (Załącznik 3 Autoreferat strona 14). Następnie przeniósł ten wskaźnik do załącznika 5 strona 5 jako wskaźnik Web of Science wynoszący 111 cytowań. Generalnie wskaźnik Publish or Perish według Google Scholar jest znacznie wyższy niż wskaźnik według Web of Science. Dlatego budzi moje wątpliwości ten fragment wniosku kandydata, bowiem MNiSW wymaga wielkości odnoszącej się do bazy danych naukowych zestawionych według Web of Science.

Ad 5 Wskaźnik Hirsch kandydata według Publish or Perish Google Scholar wynosi 5 (strona 14 autoreferatu). W załączniku 5 strona 5 określono indeks Hirsch według bazy Web of Science na 5. To który jest właściwy? MNiSW wymaga podania wskaźnika według WoS.

Ad 6 Kandydat w latach 2000-2001 uczestniczył w projekcie międzynarodowym programu Tempus-Phare „Polityka regionalna na obszarach słabo rozwiniętych”. Kolejny projekt realizowany przez kandydata ze środków MNiSW w roku 2010 to „Europejska polityka spójności a konkurencyjność regionów”. Najważniejszy projekt własny kandydata związany był z przygotowaniem rozprawy habilitacyjnej.

Ad 7 Habilitant otrzymał po obronie doktoratu czterokrotnie Nagrodę Rektora Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach w latach akademickich 2008/2009; 2011/2012; 2016/2017 oraz 2017/2018 za osiągnięcia naukowo-badawcze. Jeden raz II stopnia i trzy razy III stopnia.

Ad 8 W części II recenzji została już ujęta aktywność konferencyjna kandydata. W sumie w latach 2008-2018 habilitant uczestniczył z referatami w 34 konferencjach naukowych krajowych i międzynarodowych, z czego 3 zagranicznych oraz 7 kolejnych konferencjach międzynarodowych organizowanych w Polsce.

Według tego samego rozporządzenia kryteria oceny w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej habilitanta we wszystkich obszarach wiedzy obejmują: 1) uczestnictwo w programach europejskich i międzynarodowych; 2) udział w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych lub udział w komitetach organizacyjnych tych konferencji; 3) otrzymane nagrody i wyróżnienia; 4) udział w konsorcjach i sieciach badawczych; 5) kierowanie projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych (...); 6) udział w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism; 7) członkostwo w

międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych; 8) osiągnięcia dydaktyczne w zakresie popularyzacji nauki; 9) opiekę naukową nad studentami (...); 10) opiekę naukową nad doktorantami w charakterze opiekuna naukowego lub promotora pomocniczego z podaniem tytułów rozpraw doktorskich; 11) staże w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich; 12) wykonanie ekspertyz lub innych opracowań na zamówienie organów władzy publicznej samorządu terytorialnego, podmiotów realizujących zadania publiczne lub przedsiębiorców; 13) udział w zespołach eksperckich i konkursowych, 14) recenzowanie projektów międzynarodowych lub krajowych oraz publikacji w czasopiśmie międzynarodowych i krajowych.

Syntetyczna ocena tej części aplikacji doktora Sławomira Pastuszki jest zaledwie dostateczna. Aktywność kandydata jako dydaktyka i promotora została już opisana w części II tej recenzji. Według informacji zawartych we wniosku kandydat nie był promotorem pomocniczym w przewodach doktorskich. W wymienionym wcześniej okresie obejmującym lata 2008-2018 doktor Sławomir Pastuszka był organizatorem czterech konferencji naukowych. Kandydat odbył pięciodniową praktykę w roku 2012 w uczelni wyższej w Czechach. Uczestniczył w wizytach studyjnych w Austrii, Włoszech, Wielkiej Brytanii, Niemczech oraz Czechach. Doktor Sławomir Pastuszka uczestniczył w dwu zespołach eksperckich w województwie świętokrzyskim.

Na pozytywny komentarz zasługuje aktywność kandydata w kształtowaniu polityki regionalnej województwa świętokrzyskiego. Było to efektem wieloletniego zatrudnienia doktora Sławomira Pastuszki w Urzędzie Wojewódzkim województwa świętokrzyskiego.

*

*

*

W sumie dorobek naukowy doktora Sławomira Pastuszki jest znaczący. Wyróżniającym się pozytywnie elementem są teksty przedstawione do oceny jako osiągnięcie naukowe, stanowiące stosowny wkład kandydata do teorii nauk ekonomicznych. Dostateczny jest jego uzupełniający dorobek naukowy doktora Sławomira Pastuszki. Niepełne są zestawione przez kandydata dane dotyczące wskaźników ilościowych dorobku naukowego. Zdecydowanie najsłabszym elementem tego dorobku habilitanta są kryteria formalne wymienione w rozporządzeniu, które kandydat wypełnia jedynie częściowo. W sumie uwzględniając merytoryczne osiągnięcia: (1) przedstawiony cykl trzynastu jednotematycznych publikacji, (2) wylistowane i przedstawione publikacje naukowe po obronie doktoratu, a także (3) formalne kryteria wynikające z Rozporządzenia moja opinia jest pozytywna w postępowaniu o nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego Panu doktorowi Sławomirowi Pastuszce.

J. Sulechta